

Námsáætlun fyrir samfélagsgreinar - 5. bekkur
Skólaárið 2025-2026

Kennari: Arnrún Björk Kristinsdóttir og Íris Anna Arnarsdóttir
Tíma fjöldi: 4 kennslustundir á viku

Námsþættir	Hæfniviðmið Nemandi geti:	Kennsluhættir/leiðir	Námsmat
Vinnulag samfélagsgreina	Geta útskýrt og notað mikilvæg hugtök samfélagsgreina. Geta aflað sér upplýsinga um samfélagsleg málefni úr textum, hljóð- og myndefni, umorðað og nýtt til umfjöllunar. Geta metið og brugðist við ólíkum skoðunum og upplýsingum úr heimildum á ólíku formi og myndað sér eigin skoðanir. Get spurt opinna spurninga og tekið þátt í umræðu um ólík málefni af samfélagslegum og siðferðilegum toga. Geta sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn á völdum stöðum og tímum.	Bein kennsla, skrifleg verkefni og umræður. Hópavinna	Virgni og vinnubrögð

	Geta miðlað þekkingu, leikni og skoðunum á samfélagslegum málefnum á fjölbreyttan hátt. Geta tekið þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu.		
Sjálfsmynd	Geta lýst sjálum sér og tekið dæmi um þætti sem hafa áhrif á eigin sjálfsmynd, svo sem úr nærsamfélagi, umhverfi og menningu. Geta rætt um heilbrigða lífshætti og samskipti og ræktað mikilvægar þarfir. Geta lýst margvíslegum tilfinningum og áttað sig á áhrifum þeirra á hugsun og hegðun. Geti lýst með dæmum mikilvægi jákvæðra lífsviðhorfa, hugarfars og seiglu fyrir eigin þroska. Geta gert grein fyrir eigin áhugasviðum, styrk og áskorunum og hvernig hægt er að vinna með þá þætti á uppbyggilegan hátt.	Umræður og ýmiskonar verkefni.	Verkefni Virkni og vinnubrögð Leiðsagnamat

	Geta sýnt virðingu fyrir sjálfum sér og öðrum, sett sér mörk í samskiptum og lýst því hvernig það er hægt. Geta lýst staðalmyndum og fordómum í samfélaginu og áhrifum þeirra og áttað sig á skaðsemi þeirra. Geta beitt hugtökunum kyn, kynhneigð og kynhlutverk og áttað sig á fjölbreytni hinseginleikans. Geta gert grein fyrir útgjöldum vegna þarfa, langana og hegðunar einstaklinga og mikilvægi fyrirhyggju í fjármálum.		
Siðferði og trú	Geta dregið fram ólíkan bakgrunn fólks og virt mismunandi trú, lífsgildi, skoðanir og siði. Geta rætt viðfangsefni sem snerta trú, lífsviðhorf og siðferði og sett í samhengi við atburði daglegs lífs.	Umræður, verkefni, hópavinna	Verkefni Virkni og vinnubrögð Leiðsagnarmat

	Geta gert grein fyrir völdum frásögnum, hefðum, hátíðum, siðum og táknum í kristni og nokkrum helstu trúarbrögðum heims. Geta borið saman valin trúarbrögð og lífsviðhorf og áhrif þeirra á líf fólks.		
Borgaravitund	Geta rætt reglur í samskiptum fólks og tilgang þeirra og tekið þátt í að setja sameiginlegar leikreglur með öðrum. Geta rætt um stöðu sína sem þátttakandi í samfélaginu, réttindi og skyldur og mikilvægi mannréttinda og jafnréttis í samfélaginu og á heimsvísu og þekki vel til Barnasáttmála Sameinuðu þjóðanna. Geti fjallað um ólíkar samfélagsgerðir og hvernig þær tengjast lífi einstaklinga.	Umræður, verkefni, hópavinna	Verkefni Virkni og vinnubrögð Leiðsagnarmat

	Geta lýst nokkrum einkennum lýðræðislegra samfélagshátta hér á landi. Geta gert sér grein fyrir hlutverki mikilvægra stofnanna samfélagsins. Geta gert grein fyrir hugmyndum um samhjálp og velferð og framkvæmd þeirra í samfélaginu. Geta áttað sig á hvernig og hvers vegna kostnaður við ýmsa grunnþjónustu er greiddur af sameiginlegum sjóðum samfélagsins. Geta séð gildi slysavarna og þekkt viðbrögð við slysum í heimahúsum, nærsamfélagi og náttúrunni. Geta gert sér grein fyrir umferðarreglum og helstu umferðarmerkjum og nýtt í daglegu lífi.		
--	---	--	--

	Geta sett sig inn í málefni samfélagsins, áttað sig á möguleikum til áhrifa og sýnt það í verki með ábyrgum hætti.		
Saga	Geta metið heimildir og ólík sjónarhorn í umfjöllun um sögu og samtíð. Geta gert sér grein fyrir fjölbreytileika fjölskyldna og margvíslegum hlutverkum innan þeirra á ólíkum tímum. Geta greint samhengi umhverfis, sögu, menningar og mannlífs í heimabyggð og tengsl við önnur landsvæði. Geta fjallað um einkenni og þróun íslensks samfélags. Geta fjallað um og greint persónur, atburði, tímabil, tildrög og gang sögunnar.	Umræður, verkefni, hópavinna	Verkefni Virkni og vinnubrögð Leiðsagnarmat

	Geta áttað sig á að sagan hefur mótast af ýmsum þáttum, svo sem umhverfi, atferli, lífsviðhorfum, samfélagsskipulagi og atvinnuháttum. Geta útskýrt með dæmum hvernig sögulegir atburðir hafa áhrif á samfélög og líf fólks í samtímanum		
Jörðin okkar	Geta notað kort og gröf til að afla sér upplýsinga og vinna úr þeim og sett upp einföld kort. Geta varpað ljósi á ólíkar aðstæður, menningu og líf fólks á jörðinni. Geta skýrt hvernig notkun mannsins á auðlindum getur haft margvísleg áhrif á lífsgæði og lífbreytileika. Geta lýst í grófum dráttum ferli daglegra neysluvara, uppruna þeirra, flutningi, sölu, nýtingu, förgun, endurvinnslu og kolefnisspor.	Umræður, verkefni, hópavinna	Verkefni Virkni og vinnubrögð Leiðsagnarmat

	Geta skýrt með dæmum áhrif tækni og mannlegra athafna á samfélag, loftslag og umhverfi. Geta fjallað um hvað sjálfbær þróun felur í sér. Geta skýrt með dæmum mikilvægi náttúruverndar og þess að allir leggi sitt af mörkum.		
--	--	--	--

Námsgögn:

Fræðslumyndbönd (krakkarúv) um heimsmarkmiðin , efni frá kennara

Bókaflokkurinn Börn í okkar heimi- Fordómar og þröngsýni, Fátækt og hungur, Stríð í heimi, Flóttamenn og farandfólk.

Trúarbrögðin okkar

Ég og samfélagið

Ísland hér búum við, textabók

Lokanámsmat:

Að ofan er búið að lista upp þau hæfniviðmið sem verður unnið með þetta skólaár. Nemendur fá endurgjöf frá kennara um framgöngu í námi með fjórum hæfnitáknum og safna þannig á hæfnikort sitt.